

Dosarul nr. 2ra-1291/18

Instanța de fond: Judecătoria Căușeni, sediul Central – S. Pleșca

Instanța de apel: CA Chișinău – A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către avocatul Iulian Cașu în interesele Elenei Zavelișca și de către Elena Zavelișca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Elena Zavelișca împotriva lui Vasile Nigai cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și cererea reconvențională depusă de Vasile Nigai împotriva Elenei Zavelișca cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din data de 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Elena Zavelișca, s-a admis apelul declarat de Vasile Nigai, s-a casat parțial hotărârea din data de 13 noiembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri,

constată:

La 03 octombrie 2016 Elena Zavelișca a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva lui Vasile Nigai cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, suportat pentru tratament, investigații medicale, cheltuieli de deplasare la instituțiile medicale, procurarea aparatului auditiv, consultații mamologice, serviciile stomatologului și tratamentul la sanatoriul Truscaveț în sumă de 68 791,9 lei și 12 740 hrivne UA; prejudiciul material cauzat prin distrugerea bunurilor materiale în sumă de 16 893 lei; venitul ratat în sumă de 235 329 lei; pierderile față de bugetul de stat în sumă de 149 048,29 lei, cheltuielile legate de împrumutul acordat de SA „Corporația de Finanțare Rurală” în sumă de 31 532,76 lei și cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 6 800 lei. (f.d.1-6,162-163,173-174, vol.I,1, vol.II)

În motivarea acțiunii Elena Zavelișca a indicat că s-a aflat în relații de concubinaj cu Vasile Nigai pe parcursul a mai multor ani.

La 29 ianuarie 2013, aflându-se în incinta barului ÎÎ „Luna Caroion” din localitatea Olănești, r-nul Ștefan-Vodă, pe care îl administra, a intrat Vasile Nigai aplicându-i cu cheile mai multe lovituri.

În urma maltratării de aproximativ o oră, a fost dusă cu ambulanța la spital, iar conform raportului de expertiza medico-legală nr.1185/D din 19 mai 2014 se confirmă că i-au fost cauzate: xxxx și circumstanțele indicate, au condiționat incapacitatea generală de muncă de până la 1/3 din volumul total și în conformitate cu aceasta se califică ca vătămare corporală medie.

În urma traumei xxxx suferite în ianuarie 2013 a fost internată la Spitalul Clinic xxxx. Prin examenul psihiatric s-a stabilit că aceasta acuză xxxx. Prin decizia Consiliului CSDDCMN3/xxxx a fost încadrată în grad de dizabilitate accentuat, procentul păstrat al capacității de muncă fiind de 40%, fapt confirmat prin certificatul de dizabilitate.

Prin sentința Judecătorei Slobozia din 17 decembrie 2014 a fost recunoscut vinovat Vasile Nigai de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152, alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an. Acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Elena Zavelișca a contestat sentința cu apel, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2015 s-a dispus încasarea de la Vasile Nigai, în folosul reclamantei a sumei de 15 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat.

Reclamanta a menționat că în urma maltratării primite a suportat prejudiciu material în mărime de 32 747 lei pentru tratamentul și investigațiile medicale necesare, prescrise de medic inclusiv cheltuielile de transport în vederea deplasării în instituțiile medicale, cât și achitarea diverselor investigații medicale.

Totodată, reclamanta a mai indicat că aceasta, fiind administratorul ÎI „Luna Caroion” și fiind internată în spital, întreprinderea a înregistrat pierderi după cum urmează pentru anul 2013 – 4 560 lei; anul 2014 – 3 989 lei; anul 2015- 25 788 lei, prin urmare se consideră a fi îndreptățită de a solicita încasarea venitului ratat în baza salariului mediu prognozat pe economie pentru anii 2013-2015.

În cadrul conflictului cu Vasile Nigai în local au fost distruse mai multe bunuri materiale, în suma totală de 16 893 lei, care de asemenea a solicitat să fie compensate din contul lui Vasile Nigai.

La 13 decembrie 2016 Vasile Nigai a depus acțiune reconvențională împotriva Elenei Zavelișca cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 76 717 lei. (f.d. 11-16, vol. II)

În motivarea acțiunii reconvenționale Vasile Nigai a menționat că prin contractul de donație din 21 aprilie 2008 Elena Zavelișca și Vasile Nigai au primit în părți egale bunul imobil cu nr. cadastral 8525200.288.01.001 și anume beciul din cafeneaua „Nistu”, cu suprafața totală de 73,2 m.p., situat în s. Olănești, str. Alexandru cel Bun, 1, care se și folosește ca bar și unde activa Elena Zavelișca.

Vasile Nigai a indicat că conflictul dintre acesta și Elena Zavelișca a apărut în încăperea amenajată sub formă de bar, care îi aparține și lui cu drept de proprietate 50 %, precum și o bună parte din bunurile aflate în acest local, inclusiv vitrina-frigider și alte două congelatoare, centrul muzical cu televizor, etc., acestea fiind procurate de el personal.

A mai menționat că deși jumătate din afacere îi aparține, el nu-și poate exercita activitatea de întreprinzător în acest local și nu primește dividende de la activitatea întreprinderii mai bine de șapte ani. La fel, nu primește nici careva plăți din arenda a 1/2 parte din localul barului, utilizat de Elena Zavelișca în scopuri comerciale, fapt ce îi cauzează prejudicii.

Vasile Nigai a indicat că a dat consimțământul la ipotecarea a ½ cotă - parte din bar, când Elena Zavelișca a primit un credit bancar și utilizat în exclusivitate de

aceasta, a rămas fără proprietatea sa, deoarece creditorul și-a însușit în contul restituirii datoriei și barul.

De asemenea, în gestiunea Elenei Zavelișca au rămas și bunurile ce-i aparțin cu drept de proprietate lui Vasile Nigai și anume: vitrina frigorifică – 2 500 lei, două frigider - congelatoare – 5 000 lei, un centru muzical -3 500 lei, televizor-3 500 lei, vitrina -2 500, în total bunuri în sumă de 17 000 lei. Elena Zavelișca a mai deteriorat și realizat la metal uzat un frigider cu capacitatea de trei tone, care le aparținea ambilor, costul căruia constituia circa 10 000 lei, sumele căpătate din această afacere fiind însușite de ultima.

Vasile Nigai a indicat că preturile existente la moment privind locațiunea unui metru pătrat de spațiu comercial constituie 22,5 lei. Astfel, deoarece îi aparține cu titlu de proprietate 36,6 m.p. din suprafața barului, pe care nu o poate folosi personal și care este utilizată de către Elena Zavelișca, consideră oportun a cere încasarea unei sulte pentru folosirea acestui spațiu de ultima, reieșind din suma de 22,5 lei pentru un metru pătrat de spațiu, care va constitui suma de 823,5 lei lunar, iar pentru întreaga perioadă din anul 2010 până în prezent aceasta va constitui suma de 59 292 lei, sumă care și solicită să fie încasată.

A mai susținut că în anul 2007 împreună cu Elena Zavelișca a reparat încăperea barului nominalizat, cheltuind 55 876 lei și deoarece după repararea încăperii nu s-a folosit și nu a primit beneficii din activitatea acestei unități comerciale, consideră că și ½ cotă - parte din aceste cheltuieli urmează a fi încasate de la Elena Zavelișca în folosul său, suma constituind 27 983 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Central din data de 13 noiembrie 2017, acțiunea Elenei Zavelișca a fost admisă parțial, s-a încasat din contul lui Vasile Nigai în beneficiul Elenei Zavelișca suma necesară pentru procurarea aparatului auditiv 6 435 lei, quantumul prejudiciului material cauzat în sumă de 2 067 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 800 lei, taxa de stat în sumă de 255 lei, în rest acțiunea Elenei Zavelișca și acțiunea reconvențională a lui Vasile Nigai au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d. 63, 88-91, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 28 februarie 2018 a admis apelul declarat de Vasile Nigai, a casat parțial hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Central din data de 13 noiembrie 2017 în partea încasării de la Vasile Nigai în beneficiul Elenei Zavelișca a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6 800 lei și a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Vasile Nigai în beneficiul Elenei Zavelișca suma de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest hotărârea instanței de fond s-a menținut. (f.d. 125, 126-140, vol.II)

Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri avocatul Iulian Cașu în interesul Elenei Zavelișca și Elena Zavelișca, prin care au solicitat admiterea recursurilor, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursurilor recurenții au indicat dezacordul cu decizia adoptată de către instanța de apel, precum și faptul cercetării superficiale a probelor prezentate în susținerea pretenției cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma infracțiunii comise de către Vasile Nigai, menționând și a interpretarea eronată a legii de către instanța de apel.

Temei de remitere a cauzei la rejudecare recurenții au indicat faptul că în cadrul examinării cauzei în ordine de apel apelanta Elena Zavelișca a înaintat cerere de numire a unei expertize judiciare în sensul demonstrării stării de

invaliditate a acesteia, însă la materialele cauzei lipsește cererea și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acesteia.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 februarie 2018, informații privind recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursurile declarate la 14 mai 2018 și 24 mai 2018 se consideră a fi depuse în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate a recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursurile declarate de către avocatul Iulian Cașu în interesul Elenei Zavelișca și de către Elena Zavelișca sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul

trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către avocatul Iulian Cașu în interesul Elenei Zavelișca și de către Elena Zavelișca, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursurile în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenții și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Referitor la argumentul privind încălcarea normelor de drept procedural prin nesoluționarea cererii cu privire la numirea unei expertize judiciare instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și pur declarativ, ori la materialele dosarului lipsesc careva cereri în acest sens.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de avocatul Iulian Cașu în interesul Elenei Zavelișca și de către Elena Zavelișca, inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) al Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către avocatul Iulian Cașu în interesul Elenei Zavelișca și de către Elena Zavelișca, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iuliana Oprea

Victor Burduh